

DACIA

PROPRIETAR: Societatea Națională de Editură și Arte Grafice
"DACIA TRAIANA" Suc. T-șoara

Inscris la Trib. S. III. sub Nr. 69/1939

Onor. Biblioteca Palatului Cultural
A.R.A.D.

Cotidianul Banatului
și al Graniței de Vest

Director responsabil:
C. MIU-LERCA

ABONAMENTE ANUALE:
Pentru țărani Lei 1800
Autorități și comercianți Lei 3000
Instituții și întreprinderi Lei 6000

Redacția 16-00
Administrația 50-62
Tipografia 14-69

A.R.A.D.
Str. Mărășești Nr. 1. Tel. 11-28

DEVASTAREA SEMINARULUI TEOLOGIC DIN CLUJ

P. S. S. EPISCOPUL HOSSU A FOST SCUIPAT IN FAȚĂ DE UNGURI

Spargerea locuinței dlui Emil Hațiegan. — Profesori și studenți români răniți

București, 8 (Rador). — DUPĂ CE PRESA UNGARĂ A SIMULAT CATEVA ZILE VOINȚĂ DE RESPECTARE A ROMÂNIEI ȘI A REGIUNEI CAREIA APARTINE, RECOMANDÂND ÎNTELEGEREA, ÎN ZIUA DE 3 MARTIE ACADEMIA TEOLOGICĂ GRECO-UNITĂ DELA CLUJ A FOST ATACATĂ DE CATRE STUDENȚII UNGURI ÎN NUMELE... CULTURII MILENARE, AL „CREDINȚEI ROMANICE” ȘI AL TRADIȚIILOR COROANEI SFÂNTULUI ȘTEFAN.

PROFESORI ȘI STUDENȚII ROMÂNI AU FOST BĂTUȚI ȘI RĂNIȚI, IAR ÎNTREG SEMINARUL A FOST DEVASTAT.

UN STUDENT A SCUIPAT ÎN FAȚĂ PE PREA SFÎNTULUI EPISCOP HOSSU ÎN NUMELUI ACELUIAȘ RESPECT AL BISERICII ȘI AL CREDINȚEI CREȘTINE DE CARE PROPAGANDA UNGARĂ VORBESTE DELA SF. ȘTEFAN ȘI PÂNĂ AZI. ACEIAȘI MANIFESTANȚI AU SPART GEAMURILE LOCUINȚEI DLUI EMIL HAȚIEGAN ANU DELA CLUJ.

DEASEMENEA DL. IACOB MOLDOVAN DIRECTORUL BANCII ROMÂNIEȘTI DIN LOCALITATE A FOST ATACAT ȘI GRAV BĂTUT. NUMEROȘI TEOLOGI AU FOST MALTRATAȚI ÎN CENTRUL CLUJULUI ȘAU DESFAȘURAT DOUA MARI MANIFESTAȚII ÎMPOTRIVA ROMÂNILOR.

ÎN ACELAȘI TIMP ZIARUL „ELLENZEK” DIN CLUJ PRETEXTÂND UN INCIDENT PETRECUT LA BRAȘOV FAȚĂ DE CARE GUVERNUL ȘI AUTORITĂȚILE ROMÂNE AVUSESERĂ OEA MAI ABSOLUTĂ ÎMPARTIALITATE, REDESCHIDE ATACURILE ÎMPOTRIVA NOASTRĂ ÎNCERCÂND SĂ DEĂ ACESTOR INCIDENTE VALOAREA UNEI REPLICI.

LA TOATE ACESTE AVEM DE SPUS DEOCAMDATA NUMAI ATAT: GUVERNUL ROMÂN ÎȘI FACE DATORIA ȘI RĂSPUNSUL VA FI DAT LA TIMP NU NUMAI ACESTOR ACTE CI TUTUROR ACELORA SUFERITE DE ROMÂNII DIN TRANSILVANIA DELA 1940 ȘI PÂNĂ AZI.

Studierea situației interne și externe în Bulgaria

București 8 S.P.P. transmite: Consiliul de agenți al Bulgariei a avut o lungă consultație cu membrii guvernului bulgar și cu diplomații bulgari chemați din străinătate, asupra situației interne și externe a Bulgariei.

Presa spaniolă protestează împotriva atacurilor din străinătate

București, 8 S. P. P. transmite: Ziarul „A. B. C.” din Madrid, protestează contra campaniei pe care o parte din presa din străinătate și unele posturi de radio o duc împotriva Spaniei.

Țara noastră, scrie ziarul, n'a deviat nici o dată dela hotărâta și manifesta ei atitudine de neutralitate.

Azi va fi dat răspunsul guvernului finlandez la propunerile sovietice

BUCUREȘTI, 8. S. P. P. transmite: În cercurile competente suedeze se afirmă că răspunsul guvernului finlandez la propunerile sovietice de armistițiu, va fi dat probabil azi, 8 Martie.

Germania și problema sovieto-finlandeză

BERLIN, 8. (Rador). — Faptul că lăună dintre gazetele mai de seamă au luat atitudine în problema finlandeză, dovedește că cercurile conducătoare germane vor să arate populației germane care sunt adevăratele intenții ale sovietelor. Pe de altă parte la Berlin nu există nici o nouă știre care ar putea arăta vreun moment politic nou în această chestiune.

Ceeace se remarcă în cercurile germane politice din Berlin este nevoizitatea manifestată nu numai în Statele Unite și Anglia, dar și în Rusia Sovietică, fapt din care se deduce dorința Moscovei de a scoate cât mai repede Finlanda din război și de a nimici vechile idealuri ale finlandezilor pentru că în felul acesta Uniunea Sovietică să capete o bază importantă în acțiunea împotriva Scandinaviei.

Parlamentul turc s'a întrunit la Ankara

ISTAMBUL, 8 (Rador). — O știre a Biroului Internațional de Informațiuni retransmisă de corespondentul agenției DNB anunță:

După o vacanță de iarnă de peste două luni, parlamentul s'a întrunit luni la Ankara pentru a-și continua lucrările obișnuite.

În cercurile politice se exprimă părerea că nu se vor face declarații în prealabil în legătură cu actuala situație internațională în parlament.

Totuși se conțează pe posibilitatea că în curând d. Saracoglu, președintele consiliului de miniștri să facă declarații de ordin general în afara informațiilor

lor obișnuite, cu caracter intim date membrilor din parlament ai partidului popular.

La Ankara se așteaptă ca aceste informații să fie date chiar în cursul acestei săptămâni.

Se confirmă că petrolul și benzina nu vor mai fi livrate de aliați...

Numerosi ofițeri britanici îmbrăcați civil părăsesc Turcia. Opinia publică ia în considerare cu o deosebită atenție declarațiile făcute de deputatul Yalcin într'un articol de fond din ziarul „Tanin” după care armele englezești livrate nu numai că sunt în cantități foarte reduse dar pot fi calificate drept „fiare vechi”.

Condițiile reluării conversațiilor turco-engleze

BUCUREȘTI, 8 S. P. P. transmite: CERURILE AUTORIZATE DIN ORIENTUL MILOCIU CRED CĂ NU ESTE DE PREVAZUT O RELUARE A CONVERSAȚIILOR DINTRE TUR-

CI ȘI ENGLEZI, AFARĂ DE CAZUL ÎN CARE PROPUNERI CU CARACTER SATISFĂCĂTOR PENTRU BRITANICI, AR FI PREZENTATE DIN PARTEA TURCIEI.

O delegație turcă se va duce la Londra

BUCUREȘTI, 8 S. P. P. transmite: Un ziar de dimineață din capitală publică știrea că o delegație turcă se va du-

ce la Londra pentru a discuta chestiunea livrării engleze de material de război.

Declarațiile dlui Menemencioğlu

BUCUREȘTI, 8. S. P. P. TRANSMITE: LA CONFERINȚA PRESEI DIN ANKARA, D. MENEMENCIOĞLU MINISTRUL DE EXTERNE AL TURCIEI, A DECLARAT DIRECTORILOR

ZIARELOR TURCE CĂ ARE SPERANȚE CĂ PRIETENIA ANGLO-TURCĂ VI BIRUI TOATE DIFICULTĂȚILE ȘI DIVERGENȚELE CARE S'AR ÎVI ÎN CALEA EI.

Declarațiile dlui Eden în chestiunea Turciei

GENEVA, 8. (Rador). — După cum anunță serviciul britanic de informații, d. Eden, ministrul de afaceri străine al Marelui Britanji a declarat

Martî în Camera Comunelor că pentru moment nu are de făcut nicio declarație asupra rechemării misiunii militare britanice din Turcia.

Articolul din Pravda: FINLANDA ÎNAINTEA CĂDERII

STOCKHOLM, 8 (E. s. d.) — „Pravda” scrie în articolul ei „Finlanda înaintea căderii”, între altele: Finlandezii s'au răzgândit prea târziu. Eșirea din război este cea mai mare trădare față de germani. Totuși e prea târziu ca să se vorbească despre aceasta, după ce în săși Finlanda a hotărât să iasă din război.

Presa finlandeză afirmă de luni de zile că Finlanda duce războiul ei propriu. Atitudinea acestei presei față de condițiile de armistițiu sovietice, trebuie să trezească îndoeli față de sinceritatea cerurilor guvernamentale finlandeze.

Dacă această atitudine se explică prin aceea că cercurile conducătoare din Finlanda, caută să facă apel la generozitatea guvernului sovietic, atunci, ele se înșală amarnic.

Atacuri între presa suedeză și finlandeză

HELSINKI, 8 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

Dacă unele cercuri finlandeze au nădăduit că o ușurare a condițiilor armistițiului puse de Uniunea Sovietică Finlandei ar putea fi întrucâtva realizată, această speranță, după cum constată în articolul său de fond „Ajan Suunta” își vede nimicită și ultima posibilitate prin ațutudinea manifestată în opinia publică suedeză că aceste propuneri au fost recomandate Finlandei ca fiind în adevăr acceptabile fără condiții.

Postul de radio sovietic a citat-o cu satisfacție cînică explicația dată în această privință de presa suedeză. Chiar și ziarul oficial al politicii Moscovei „Pravda”, a menționat în comentariul său cu privire la cererile sovietice, presa suedeză ca drept mijloc de a dovedi modestia lor. Și „Ajan Suunta” continuă: Acest fel, în el însuși arată, în mod suficient că zăgărele suedeze în cauză nu reprezintă căpuși de puțin interesele nordului ei mai degrabă dau chiar arme în mâinile înamicilor Finlandei. Dacă presa suedeză are intenția de a exercita o presiune asupra Finlandei vizând să o facă să cedeze în fața unei păci forțate, ea se află într-o gravă eroare. Dacă în această parte a golfului Botnic concepția despre justițea luptei finlandeze a rămas tot așa de neclintită ca și în timpul războiului de iarnă, când chiar și neutralitatea Suediei s'a sprijinit, în umanitate, moralmente pe această luptă.

Guvernul Columbiel a demisionat

Lisabona, 8 (Rador). — Serviciul britanic de informații anunță ca guvernul columbian și-a prezentat demisia.

Comunicațiile de presă americane-argentinene au fost suspendate

Madrid, 8 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite:

„Informaciones” află din Buenos Aires că în urma unei ordonanțe a autorităților argentinene comunicațiile telefonice ale agenției „Associated Press” sunt suspendate.

Concertul de pian Ecaterina Fotino-Negru

Recitalul de pian al d-nei profesoare E. Fotino-Negru dela Conservatorul de Muzică și Artă dramatică din Cluj la Timișoara, care a avut loc ieri, 7 Martie în sala Liceului Comercial, a prilejuit publicului timișorean satisfacția de a face cunoștința uneia din cele mai autentice figuri muzicale ale țării noastre; și cum concertul d-sale vine la o mică distanță după acel al unui reputat pianist german, putem constata prin comparație virtualității artistice de interpretare superioară a elementelor muzicale ce ne aparțin.

Nouă, celor din Cluj, și mai ales publicului din capitală, numele d-nei Fotino-Negru ne este deja demult o garanție că un concert al d-sale nu poate fi altceva decât o mai mult decât certă desfășurare atât de ordin pur muzical cât și intelectual.

Interpretarea operelor muzicale de genurile cele mai diferite, constituie pentru d-na Fotino-Negru o problemă dublă, perfect sincronizată: o creație simulară a intelectului constructor de valori arhitectonice alături de o realizare sonoră gradată cu absolută stăpânire a nuanțelor intermediare, ambele având ca suport material virtuozitatea tehnică indispensabilă oricărei intenții de realizare în materie de artă.

Nimic mai ușor decât să urmărești în cântul d-nei Fotino realizarea mereu prezentă a acestor două comandamente superioare artistice. Nici pentru un moment inteligența constructivă nu cedează seducțiilor sonore, care la rândul său subliniază cu o nesfârșită gamă de culori conștientul plastic al formei perfect echilibrată și convingător demonstrate. Nici arbitrar în interpretarea d-nei Fotino, nimic incidental sau nelămurit: o armonie fără putință de discuție se degajează din cântul d-sale, care provoacă în acel ce o urmărește cu atenție, senzația nespuse de plăcută a împlinirii estetice desăvârșite. Desigur există multe drumuri și posibilități întru rezolvirea problemei interpretative: personalitatea artistului concerpist poate fi uneori mai pronunțată, poate să fie predominantă

izolând sau înregind opera ce o recrează d-na Fotino se apropie cu religiozitate de marile creațiuni muzicale reconstruindu-le cu mîgălă și devoțament lucid, șlefuiindu-le și dându-le strălucire prin rarele d-sale însușiri coloristice. În adevăr, tuseul d-nei Fotino e de o delicateță și sensibilitate extremă și excelează în deosebi în nuanțele de piano, unde atinge o rară virtuozitate.

Din programul foarte variat și bogat al concertului de ieri relevăm în deosebi execuția desăvârșită a Barcarolei de

Chopin, a Sonatinei de Ravel, a delicioaselor Sonate de Scarlati și Impresiilor dela țară de Negrea. În arta minijaturală d-na Fotino e neegalată. Am admirat însă sincer construcția inteligentă și nobilă a Chacomei de Bach, Busoni și parfumul poetic al Dansurilor Davidsbündler-ilor de Schumann, care păcătuiesc puțin prin lungimea deosebită.

Dorim s'o mai auzim pe d-na Fotino-Negru care cinstește arta muzicală românească.

Ana Voileanu-Nicoară

Bogațiile Promontoriului din județul Arad

Conferința d-lui prof. Alexandru Bușilă

Secția Social-Agrară a Institutului Social Banat-Crișana a organizat pentru ziua de Sâmbătă, 4 Martie a. c. o interesantă conferință în sala mare a Facultății de Agronomie.

După un cuvânt de introducere, d. dr. Ion Luca Ciomac roagă pe d. prof. Alexandru Bușilă, dela Școala de Viticultură din Mîniș, ca să-și dezvolte subiectul, intitulat: „Promontoriul Aradului din punct de vedere economic și social”.

Conferențiarul își dezvoltă prelegerea descriind cele 17 comune, care formează Promontoriul Aradului, atât din punct de vedere economic cât și social, documentând cele expuse cu ajutorul a 18 grafice, întocmite pe baza datelor adunate dela cele 2500 gospodării, pe cari conferențiarul le-a cercetat personal și amănunțit.

În temeiul datelor culese conferențiarul descrie felul de fotosire al pîmîntului din cele 17 comune, făcînd o comparație între veniturile pe cari le aduce producția cerealelor, însemnate pe o întindere de peste 33 mii iugăre și vile care ocupă numai 4 mii de iugăre, și constată că cerealele au o valoare mai mică decît vilele cu cea, 20% din total. Iar în ce privește contribuția locuitorilor la sarcinile statului, viticultorii contribuie cu o sumă îndoiă față de agricultori.

Conferențiarul arată apoi că în această regiune populația din 5 comune se ocupă exclusiv cu viticultura, iar porumbul este întrebuințat la îngrășarea vitelor, care sunt comercializate, deci acest produs agricol este industrializat.

Conferențiarul a demonstrat apoi cu date statistice că regiunea este stăpînită în majoritate sîdritoare de elementul românesc; nemții și ungurii reprezentînd doar cîteva procente infime.

Cu privire la standardul de viață, d. prof. Bușilă constată că acesta este la un nivel ridicat. Populația se alimentează foarte bine, prin urmare poate presta o muncă mai grea.

La sfîrșitul interesantei sale conferințe d. prof. Bușilă demonstrează documentar mortalitatea infantilă și pacostea denatațității, pericol ce amenință Promontoriul cu o rapidă descreștere, deoarece aci nu se mai practică sistemul de un copil, ci sistemul de nici un copil.

Terminînd conferința, d. dr. Ion Luca Ciomac îi aduce mulțumiri conferențiarului pentru documentata expunere, iar asistența îl recompensează cu vii aplauze.

Deschizîndu-se discuții, au luat cuvîntul d-nii: dr. C. Grosorean, prof. Vasiliu, ing. Emîl Pop, prof. Popovici și ing. Ion Crisan, cărora conferențiarul le-a dat explicațiile necesare.

DESPRE MUZICA GERMANĂ

D. Tudor Ciortea, șeful secției muzicale la Ministerul Propagandei Naționale, a făgăduit: să conferențieze la Timișoara în cadrul Asociației Româno-Germane despre „Muzica germană de azi”, titlu în sine promițător, care a stras un public numeros, mai ales că această „muzică germană contemporană” a pătruns foarte puțin în massele mai mari, astfel încît conferința — anunțată cu „numeroase exemplificații”, ar fi putut interesa în cea mai largă măsură. Multora de fapt nici numele unor compozitori — de valoare indubitabilă, ca Trapp, Orff, Haas, Sutermeister, Werner Egk sau

Ottmar Gerster, din lucrările cărui „Enoch Arden” a fost reprezentat în strălucire mai întîi la Opera din Cluj-Timișoara, au le este cunoscut, deși peste graniță ele sînt cîntate de vre-o zece ani admirația aproape neîmpărțită a elitelor. Conferința dlui Tudor Ciortea putea astfel să însemne o adevărată înfrățire în domeniul atât de puțin explorat la noi al muzicii germane contemporane — de genul marilor înfrățiri în necunoscut, sîvîrșite de un Copernic sau Cristofor Columb. Trebuia doar un dram de îndrăzneală — ca apoi succesul să-l răsplătească insutit. Și-a schimbat subiectul, conferențiarul despre „Muzica germană”.

Fondându-și conferința pe un pedestal istoric foarte adînc, menă să descopere continuitatea tinutei spirituale a muzicii germane dela începuturile sale la Johann Sebastian Bach și până la Richard Wagner, d. Tudor Ciortea a conceput conferința sa cu o o decență de compartimente istorice, prin care întreaga evoluție a muzicii germane, dela începuturile sale până în pragul celor noastre, s'a perindat în fața publicului, pe care l-au încântat nu în ultimul rând numeroasele ilustrații, prin care s'au așezat în relief punctele culminante ale unui trecut, cât se poate de glorios. Veleitățile istorice ale conferențiarilor noștri se descoperă astfel totdeauna ca un dar bogat în surprize, publicul fiind pus în situația să

recapituleze cât mai prompt cunoștințele sale istorice — în așa măsură, încît să aibă un conspect de totalitate, acolo unde spiritul obișnuit discontinue al istoriografiei postulează în primul rînd aportul individual al diferiților creatori. Asemenea excursii istorice, ca aceasta, sîvîrșite de d. Tudor Ciortea în conferința d-sale, reclama deci pentru sine în primul rînd atributul unor sinteze rapide, prin care se pune în relief vechicul valabil în speță: stilul permanent al unui segment de cultură, în cazul de față, al muzicii germane, grație cărora impresiile din trecut ale publicului — disperate și aparținînd mai ales domeniului emotiv, sunt reamite într'un întreg organic și ridicat la nivelul unei depline cunoașteri de valoare.

Am fi foarte fericiti, dacă Ministerul Propagandei Naționale, ar găsi modalitatea ca asemenea conferințe să se repete cât mai des — nu numai la Timișoara, ci în toate centrele de cultură ale României, ca publicul nostru, care în majoritatea cazurilor este remis să-și culeagă impresiile artistice fără control, prin simple audiții radiofonice să primească o cultură muzicală cât mai temeinică, de care apoi s'ar resimți în mod firesc nivelul tuturor producțiilor muzicale dela noi.

ANDREI A. LILLEN

Mare festival artistic la Timișoara

La Cazinoul Militar din Timișoara va avea loc Sâmbătă, 11 Martie orele 20, un mare festival artistic organizat de „Darul Ostășului” de sub președinția dnei Eliza general Dragălina.

Își vor da prețiosul concurs actorii Teatrului Național și ai Operei Române din Cluj-Timișoara.

Vor cînta: dra Lia Hubic, dna Livia Pop, dna Soltischi, d. Aug. Almășanu, d. Avrigean.

Acompanimentul la pian d. Mircea Popa, dra Masa Oancea, dela Opera Română va dansa.

Doamna Mia Marian Jaleș va recita din operele sale.

Actorii Teatrului Național vor juca piesa: „Ce știa satul” comedie într'un act de V. Al. Vălean, cu următoarea distribuție: Grigorie Marineanu: d. D. Moruzan, Eliza Marineanu: Viorica Dîmtrie, Anica: Veturia Dușă și Nicolae: Gheorghe Măteș.

Biletele se vor distribui de către doamnele din comitet. Ele se mai pot găsi la ag. Tamașu, 50-05 și seara la caserie.

TEATRUL NAȚIONAL

Din cauza marelui succes al piesei

HAMLET

premiera piesei

D'ALE CARNAVALULUI

se amână pentru ziua de Joi, 16 Martie

Biletele vîndute, seria 455 rămîn valabile pentru premieră. 1592

CALENDAR

10 Martie 1918

E o dată importantă pentru a vedea ce hai a ajuns, sub un anumit regim, moștenirea generalului Traian Doda. Se ține la Caransebeș, adunarea generală a Comunității de Avere pentru alegerea unui nou președinte în locul decedatului președinte Patriciu Drăgălina. Alegerea are loc după lungi frământări și „lucrături” și după ce guvernul prin organele administrative reușește în comunele singuratiche să aleagă, ca delegați ai comunelor, în majoritate oameni de ai săi. Postul de președinte al Comunității era de o importanță covârșitoare atât din punct de vedere economic, cât și politic. Președintele mînuia o avere, care și atunci depășia 100 milioane lei aur și exercita influința sa morală asupra unui număr de aproape 100 comune ce trimiteau trei deputați în dietă. Nu e mirare deci, că guvernul a făcut toate eforturile, ca să iasă la alegere învingător. Candidați la președinție erau preotul Dr. Ioan Sirbu din Rudăria, autorul lucrării „Viața lui Mihail Viteazul” premiată de Academia Română și Octavian Bordan primarul Caransebeșului. Pentru ca alegătorii votanți să nu se intimideze cumva numește, ca comisar al său pe „șispanul” Dr. Aurel Isekutz, care participă la alegere, iar ca bărbat de încredere, la scrier pe Francisc Tomec, Francisc Treiler, Nic. Simerin și un nume Tigraș, dintre care cei trei din urmă nici nu erau grăniceri. Simulacrul de alegere se termină cu alegerea lui Bordan cu 84 voturi dintre 88, granița avînd 99 votanți. Drul Sirbu protestează, încă înainte de votare, în contra înscenării, apoi părăsește sala.

TRAIAN BIRĂESCU

Basul Mircea Mavrodin

În recentul spectacol extraordinar al Aidei la Opera Română din Cluj-Timișoara și-a făcut debutul un tânăr element, proaspăt angajat, basul Mircea Mavrodin, interpretînd rolul regelui Egiptului. Deși puțin stingherit, d. Mircea Mavrodin a avut o prestație impresionantă în scenă. Dispunînd de o voce frumoasă, emisiune corectă și timbru plăcut, noua achiziție a Operei noastre va putea deveni, prin studiu și strălucire, un cântăreț de frunte.

Foi volante

Patriciu

Fără îndoială sentimentul patriotice este unul dintre cele mai frumoase. În antichitate el a fost cultivat în maximum și datorită acestui fapt unele popoare au în istorie un loc de frunte, vorbind neamurilor prin gloria lor strălucitoare.

Un steag care trece birurilor și care este steagul țării tale îți dă o senzație unită în frumusețea ei. Te exaltă, te cuprinde înreg. Te face să-ți dai seama că nu poți rămîne izolat, un individ oarecare închis în granițele cului tău.

Îți dai seama că aparții unui tot, care se numește Patrie.

Cînd ea e ingenunchiată te simți tu rob, cînd soarele ei e senin și orizontul tău e mai larg.

Cînd îi auzi rostindu-i numele, îți simți băuile inimii mai repezi.

Imi aduc amîne că odată undeva în strălucire, am întîlnit pe stradă un tânăr român cu opinci și cojocul tradițional și am avut o emoție puternică, o bucurie greu de cuprins în cuvinte.

M'am regăsit.

Atunci mi-am dat seama că de legal suntem de pămîntul pe care ne-am născut, de poporul din care facem parte.

Să nu uităm însă: Lamartine spunea undeva: Sînt două feluri de patriotism. Unul care se compune din toate vîlile din toate prejudecățile, din toate brumele anipării și alături care se compune dintr'un dîn toate adevărurile, din toate drepturile pe care popoarele le au în lume.

MIA MARIAN JALEȘ

Actualitatea

ROMANIA SI BULGARIA. Românii și bulgarii se unesc acum într-o colaborare economică. O delegație va pleca la Sofia reprezentând Guvernul român pentru încheierea unei convenții comerciale cu guvernul bulgar. Această nouă fază a raporturilor noastre amicale cu Bulgaria urmează după încheierea legăturii culturale, ce s-au stabilit între ambele țări vecine, începând încă din anul 1940. O înțelegere culturală între vecini netezește asperitățile între ei — care, de altfel, sunt inevitabile, fără a deveni prilej de frecături catastrofale — și de acum înainte nu mai poate exista nimic grav și serios, ca să strice buna vecinătate între cele două popoare, o vecinătate, care nu mai poate rămâne statică și infructuoasă, ci dinamică și plină de roade politice și economice de mare însemnătate vitală. Deoarece cultura este reprezentantă de intelectul neamului nostru ca și cea de aici al statului vecin — noi ne bucurăm că premegătorii marilor opere economice și politice au început să fie tocmai elementele care produc cultura.

CONFERINȚELE MUNCITOREȘTI.

Scopul conferințelor muncitorești este popularizarea științei, nu, evident, a unei științe concrete, empirice, a științei care se referă direct și educativ la muncitori. Aceste conferințe se justifică nu numai prin o rațiune de stat, care vrea ca o clasă de neglijată, cum a fost până acum muncitorimea să fie o clasă luminată, ci și prin sentimentul subiectiv al muncitorului, român și român, care nu fuge de lumina științei, ci o dorește, o înțelege și o iubește. Conferințele muncitorești vor satisface aceste două postulate și este bine ca ele, închinându-se atât de curând, să devină marea sursă de lumină, care să clarifice toate problemele legate cu viața muncitorului și a raporturilor sale față de stat și societate.

ANGLIA SI TURCIA. Sunt situații când iubirea unește pe doi-trei inși cari o împărtășesc reciproc. Și sunt iubiri, care ating distanțe mari între aceia pe cari ea îi unește. Ne-am obișnuit să socotim, că între Turcia și Anglia există o mare iubire încă de mult, din timpul când imperialismul englez concepușe pe Turcia ca „răul necesar” al Europei. Dar această iubire necesărită de atâtea ori în parlamentele respective, nu a apropiat atât de mult pe cei doi englezi, încât Guvernul Republicii să uite interesele Patriei pentru a se arunca de dragul lorzilor într-un războiu, care nu poate aduce altceva, decât jertfe. Turcia a făcut prea multe războaie în viața sa istorică pentru a nu uita, în aceste timpuri moderne, că un războiu se știe cum și unde începe și nu se știe când și în ce formă se va sfârși. Apoi, raporturile ei cu Germania sunt încă, și vor mai fi, prea călărești, pentru că, conducătorii poporului turc să strice de dragul diverselor posibilități. Turcia rămâne, deci, pe poziția mitei și-a cumințeniei.

BOMBA GIGANTICĂ. În loc de a oferi lumii o formulă de cultură, de pace, de umanitate, de creștinătate efectivă, — conducătorii Britaniei se laudă că dispun de o bombă gigantică în greutate de șase tone și jumătate, și că acțiunea ei este atât de pustitoare încât unde va pica ea, nu se va alege nici pulbere de oameni și de case. Noi nu felicităm geniul inventiv al anglo-axonilor. A inventa mijloace de prăpăd înseamnă a forța pe adversari să-și încordeze inventivitatea spre alte mijloace de apărare, cu hotărârea de a neutraliza pe cât va cu puțină capacitatea de distrugere infernală a bombelor gigantice. Dacă această bombă nu ar fi cumva un bluff anglo-american, — ea va exploda în primul rând pe demnitățile engleză, și va arăta că marnic lucrul este să așteptăm din partea strămoșilor lui Shakespeare acel respect față de viața umană și de civilizația europeană, care impune limite de netrecut paștelui destructiv. După noi — gentilomia este totuși un aspect al umanității și gentilomia europeană, fără umanitate este exact contrariul său.

Un moment impresionant din viața lui Valeriu Branisce

Rânduri pe marginea unei fotografii inedite

Valeriu Branisce în mijlocul tipografilor

Deși s'au împlinit mai zilele trecute 85 de ani dela nașterea lui Valeriu Branisce, nu vrem să facem din aceste rânduri o comemorare, pentru că mai ales noi gazetarii pe Valeriu Branisce trebuie să-l avem permanent prezente în gândurile noastre, călăuză vie în acțiunile și în lupta noastră de fiecare zi.

Reprezentant autentic al unui trecut în care lupta pentru afirmarea drepturilor românești pe aceste meleaguri însemna nu paradă, ci jertfă, purtător de

cuvânt și simbol al unei generații ale cărei aspirații naționale se vroiau afirmate cu hotărâre, Valeriu Branisce a găsit că singura armă care-l poate ajuta în această luptă este condeiul și i s'a dedicat lui cu tot sufletul.

Și într'adevăr, această armă cu care a înfrunțat permanent pagrafele sancționare ale legislației maghiare, l-a ajutat ca lupta lui să fie înconjurată de succes, dându-i fericirea să poată trăi marile clipe ale Unirii, după care ca o

răsplată bine meritată Academia Română l-a ales în 1919 membru de onoare. În același an frunza vieții publice din Ardeal i-au încredințat conducerea departamentului instrucțiunii publice în Consiliul Dirigent.

Dar nu o biografie a lui Valeriu Branisce vrem să facem aici. Au făcut-o alții înaintea noastră. Aceste rânduri sunt determinate de găsirea unei fotografii inedite a lui Valeriu Branisce, pe care o reproducem alăturat.

Fotografia aceasta marchează un moment impresionant din viața lui de luptă și de jertfă.

Îl vedem aici în luna Martie a anului 1895, în preajma plecării la Seohedin, unde avea de împlinit doi ani de temniță pentru articolele sale de înaltă tinută națională.

Este înconjurat de echipa de tipografi, care-i tipăreau „Dreptatea” al cărei director era.

Atitudinea lui Valeriu Branisce, chiar în aceste clipe de grea încercare, nu are nimic din atitudinea celor înfrânți, ci din contră, ea oglindește cu seninătate încrederea în lupta dusă cu atăta entuziasm, cu atăta tenacitate.

Este o fotografie istorică, pentru că prin această fotografie, înconjurat de aceia, care culegeau în plumb frazele izvorâte din mințile lui clare și din sufletul nemărginit de mare, Valeriu Branisce sfida din pragul închisorii pe aceia care-l condamnaseră pentru marile lui idealuri, care erau în același timp idealurile unui neam întreg.

CONST. JALEȘ

950.000 de familii trăesc în România din lucrarea viei

Situația viilor din județul Timiș-Torontal. Varietăți de struguri în județ. Desființarea hibridului.

Problema viticolă a României — care este al 4-lea stat viticol din Europa — din cauza echilibrului dintre producție și consumație, a dat mult de gândit organelor de conducere din Ministerul Agriculturii, încurajarea care s'a dat la început — imediat după războiul mondial — refacerii viilor cu hibridii, a avut repercursiuni nefaste asupra viticulturii, din întreaga țară. Via pentru România, înseamnă hrana a circa 950 mii de familii cari trăesc depe urma unei suprafațe de 345.000 Ha de plantații. Pentru economia generală a țării, aceste cifre vorbesc clar, atât din punct de vedere social, cât și economic fiscal.

Văzând statistica dinainte de războiul actual, asupra investițiilor făcute în viticultură țării, găsim suma de 25 miliarde lei,

cari în momentul de față ar putea fi sporită de 3 ori. Această bogăție națională spre a nu mai fi sabotată, organele de control au propus, iar conducerea Ministerului de Agricultură a procedat printr-o lege mai întâi la oprirea plantării, cu hibridii a viilor din întreaga țară, ca mai apoi să se pună premii pe fiecare hectar debrășat, iar acum din înalt ordin să se stărpească complet aceste plantații.

Cu toate că în județul Timiș-Torontal aceste plantații nu depășesc 13%, acțiunea a început și aci. După câte suntem informați a sosit la Camera de Agricultură Timișoara, dl insp. general Ciunescu, din Minister, pentru începerea campaniei de primăvară a defrișării viilor de hibridii.

tului este de 90 Ha; iar producția la hectar este dela 100 mii la 150 mii de fire.

VARIETAȚI DE STRUGURI ȘI PRODUCȚIA

Varietățile de struguri pentru vin sunt: Creț, Kadarca, Siankamenka, Dinka, Honigler, Mustoasă, Riessling, Mușcat, Bakator, Portugais bleu, etc.

Majoritatea acestor varietăți sunt foarte productive. Căci este o caracteristică a viticulturii din județ dorința de a produce cât mai mult. Datorită acestui fapt producția medie este de 40 hectolitri pe ha, și deci maximă și pe țară. Vinurile din județ se împart pe cele patru regiuni unde se cultivă.

Vinul produs pe masivul Silagiului este de o calitate superioară; regiunea Receaș, Giarmata etc. produce vinuri ordinare, adesea amestecate cu cele provenite din hibridii; producția din gruparea a III-a Teremia-Mare, Comloșul-Mare, Tomnatic etc. sunt vinuri ușoare de masă, bune pentru șampanizare; iar cele din centrul județului, regiunea Vinga, sunt ordinare fără de importanță economică.

CONCLUZIE

Lichidându-se în primăvara anului curent prin defrișarea lor (hibridii) starea viticulturii atât în țară, cât și în județ, se va schimba. Pe piață vinul de calitate nu va mai întâlni concurența vinului de hibridii al cărui preț — văzând cheltuielile de investiții cari sunt aproape nule — era cu mult mai mic. Înălțurată acest concurență piața va consuma în mare parte producția, iar comerțul internațional va absorbi restul. Ne mai având la îndemână vin de proastă calitate, comercianții dornici de îmbogățire rapidă, vor exporta vinul ne tăiat câștigând din nou piețele vinului — momentan ale țărilor din gruparea Axel, iar mai târziu și pe celelalte.

Calitatea vinurilor noastre poate fi pusă oricând alături de vinurile străine. Exportul însă ar trebui pus sub controlul Statului, care numai după verificarea calității să-i permită esirea din țară. S'ar înlătura multe inconveniente din trecut, cari au compromis vinul nostru pe piețele străine.

DOREL DRAGUESCU

Situația viilor din județul Timiș-Torontal

Județul nostru are o extindere de circa 750 mii ha suprafață arabilă, are o plantație de 11.364 ha cu vie, din care 1.523 ha de hibridii producători direcți. Producția anuală întrece 400 mii hl. de vin, fapt care face județul să ocupe al 10. loc pe țară.

Cu toate că procentul de 13% al plantațiilor cu hibridii, nu este mare, în raport cu acela din celelalte județe ale țării, totuși dacă luăm în considerare propășirea agriculturii din acest colț de țară, el este mult

prea mare. Vinul scadent de hibridii, înțelegem să fie făcut concurență celui provenit din viță nobilă, în Cetatea Albă (14.324 Ha), Lăpușna (13.683 Ha), Tighina (16.190 Ha), dar nu la Receaș (324 Ha), Lipova (348 Ha), din județul nostru unde se ține la producția de calitate.

Vinul de Teremia-Mare și Nereu, l-am găsit pe vremuri la Viena vânzându-se drept vin băstinaș de Heurigen.

Ferma statului dela Ciala

Plantații prea multe cu hibridii nu s'au făcut în județ, pe motivul că dela unire, am avut la dispoziție în imediată apropiere culturile experimentale dela ferma statului CEALA din județul Arad. Tot aci s'a pro-

curat de către viticultorii vița americană mai potrivită pentru solul nostru.

Suprafața ocupată de vița americană (Riparia Glorie de Montpellier) pe ferma sta-

Conferința dlui dr. P. Râmneanțu la Timișoara

Joi 9 Martie orele 18 va avea loc în sala Liceului Comercial, conferința dlui dr. P. Râmneanțu despre „Oerotirea familiei țărănești”.

Tânărul nostru savant bănațean ocupându-se de mușchi de ani de această

problemă are să ne-o înfățișeze într-o lumină cu totul nouă. Problema familiei țărănești este astăzi una dintre cele mai importante de care se leagă înseși existența Neamului nostru.

X

Fixarea prețurilor maxime la vânzarea făinei pe raza municipiului Timișoara

Cu începere dela 28 Februarie 1944, primăria Timișoara a fixat prețurile maxime de vânzare ale făinurilor pentru municipiului Timișoara, după cum urmează:

Făină populară, extracția 60%, 31,77 lei pe kg. neto loco moară. Făină albă, extracția 22,50%, 109,81 lei pe kg. neto loco moară, 127 lei pe kg. la comercianți detașiți inclusiv costul ambalajului. Grisul, extracția cel mult 2%, lei 109,81, la comercianți detașiți lei 127. Tărâțe, extracția 17,50%, lei 14, lei 18. Mălai lei 30,65, lei 34. Făină de secară, extracția 72%, lei 38,50, lei 41. Făină de grâu, inclusiv tărâțe, grahan, exclusiv pentru fabricarea pâinei necesare bolnavilor lei 47.

La acest preț intră și taxa comunală de 0,50 lei pro kg. făină după cantitatea vândută de morari brutariilor din raza municipiului.

Cu începere dela 28 Februarie 1944, prețurile maxime de vânzare ale produselor fabricate din făină de grâu, se fixează pentru municipiul Timișoara, după cum urmează:

Pâinea în greutate de 600 grame, fabricată din făină populară, extracția 60%, în stare rece, la brutarii lei 20, la domiciliul consumatorului, la băcăni, sau alte localități de desfacere, lei 20,50. Pâinea în greutate de 500 grame, fabricată din făină albă, extracția 22,50%, lei 50, lei 50,50. Franzele regale cu lapte, în greutate de 200 grame, fabricate din făină albă, extracția 22,50%, cu un adăus de 8 grame zahăr și 8 grame ulei, la brutarii lei 26,50, lei 27. Chiflele, sau cornurile, în greutate de 40 grame, fabricate din făină albă, extracția 22,50%, cu un adăus de 150 grame zahăr și 150 grame ulei, buc. lei 5,70, lei 6.

Oricine va devine în acest scop de comercializare sau prelucrare în depozit în ziua de 27 Februarie 1944, ora 24, o cantitate mai mare de 100 kg. făină albă, sau gris, precum și făina populară de grâu, este obligat să declare stocul la Administrația Financiară locală, în executarea art. V și VI, din Deciziunea Comisariatului General al Prefetului Nr. 881/1944 până la data de 10 Martie a. c.

Pe tot cuprinsul Municipiului, brutarii vor fabrica două feluri de pâine din făină de grâu: pâinea neagră din făină populară de grâu, pâinea albă din făină albă de grâu.

Greutatea pâinii negre va fi de 600 grame, pentru fabricarea unei pâini se va acorda 462 grame făină populară.

Greutatea pâinii albe va fi de 500 grame, pentru fabricarea pâinii albe se va acorda 396 grame făină albă.

Se admite o toleranță de 3% (trei la sută) la greutatea pâinii, verificare se va face cântărind 10 pâini la rând.

Pâinea va fi bine fabricată și bine coaptă. Atelierele, instalațiile, inventarul și întreg utilajul, precum și personalul vor fi ținute într-o curățenie perfectă și în stare igienică conform regulamentului sanitar.

Toți brutarii de pe teritoriul municipiului Timișoara, sunt obligați a fabrica în cantități suficiente, din făină albă, extracția 22,50%, proveniență din morile comerciale, următoarele produse: franzele, chifle, cornuri și covrigi, în greutatea prevăzută de art. VII din Deciziunea S. S. E. Nr. 1532/1944.

Este interzisă fabricarea din făină populară de grâu, făină de secară, sau alte feluri de făinuri (făină proveniență dela morile țărănești) a pastelor făinoase, biscuiților, cozonacilor, plăcintelor, gogoșilor, pșcoțurilor, prăjiturilor, cornurilor, brânzoașelor, pesmetilor, pa-

teurilor și altor asemenea fabricate. Toate aceste produse vor fi fabricate exclusiv din făină albă de grâu, proveniență dela morile comerciale.

Făină populară de grâu și făină de secară se va distribui pe baza de autorizații individuale, eliberate pe numele brutariilor, în întregime numai pentru fabricarea pâinei populare.

Pentru fabricarea pâinei albe, chiflelor, franzelelor și cornurilor, brutarii vor primi făină albă fără autorizație, dela morile comerciale, în proporția de 3 la 1 adică la 3 saci de făină populară brutarul este obligat a ridica un sac de aceeași greutate de făină albă.

Vânzarea pâinei negre fabricată din făină populară de grâu, se face numai contra bonuri de cartelă. Pâinea albă și celelalte produse din făină albă se vând fără cartelă. Brutăriile sunt obligate să fabrice o cantitate suficientă de pâine neagră pentru toți consumatorii înscrși la dănsii, în conformitate cu ordonanța noastră Nr. 4 din 31 Ianuarie 1944. Rația zilnică este de 300 grame pro persoană.

Pentru a înlesni aprovizionarea gospodăriilor care nu au în apropiere brutării, primăria va acorda autorizații de distribuție și băcăniilor din apropierea acelor gospodării, băcăni care se obligă a lua pâinea dela un singur brutar, în proporția extracției de făină reglementară, adică pe lângă pâinea neagră și produse din făină albă și a le distribui în condiții igienice. Proprietarii acestor localități, vor preda bonurile de pâine populară a săptămânii precedente înborderate și cu antetul firmei distribuitoare (semnătura), în fiecare Luni brutarului, sub sancțiunea retragerii autorizației de distribuție.

Pâinea populară, potrivit comunicatului Nr. 529 P. P. S. S. (Mon. Of. Nr. 182 din 6 August 1943) nu se va putea vinde în stare caldă, decât cel puțin după 6 (șase) ore dela scoaterea din cuprător. La fel și transportarea din brutării la locul de distribuție, nu este permisă decât în stare rece.

Se interzice consumul, sau distribuirea pâinei populare în restau ante de lux, cl. I-a, cl. II-a, în bodegi, bufete, preum și la băcăni, sau alte localități de revânzători, fără autorizația specială a Primăriei.

Aceștia vor putea distribui numai pâine albă, sau produse fabricate din făină albă.

Morarii, brutarii și toate întreprinderile alimentare sunt obligați a lua cunoștință de toate normele fixate prin deciziile S. S. A. Nr. 1532 și ale Comisariatului General al Prefetului, publicate în Mon. Of. Nr. 45/1944 și aplicabile pe tot cuprinsul țării și a se conforma lor. Ei vor avea stocurile de rezervă obligatorii, conform Deciziei S. S. A. 1344/943.

Infracțiunile la prevederile prezentei Ordonanțe se pedepsesc în conformitate cu dispozițiile legii Nr. 282 din 1 Maiu 1943, privitoare la activarea producției, regimul prețurilor, reprimarea speculei ilicite și a sabotajului economic.

În afară de sancțiunile prevăzute în această lege brutarilor contravenenți la dispozițiile regulamentelor de igienă, li se vor aplica și următoarele pedepse, de către d. P. efect al județului:

1. Brutăriile „găsite foarte murdare” o amendă egală cu valoarea de vânzare a pâinilor fabricate pe zece (10) zile.
2. Brutăriile găsite „murdare”, o amendă egală cu valoarea de vânzare a pâinilor fabricate pe cinci (5) zile.
3. Brutarii care nu plătesc amenda în 24 ore, vor fi internați în lagăr.
4. Brutăriile care nu se pun în ordine în 10 (zece) zile dela data avertismentului, vor fi închise pentru una lună.
5. Pentru identificarea brutăriilor care fabrică pâine de proastă calitate, fiecare brutărie va aplica pe pâine, o etanșă în mod vizibil, cu: numărul de ordine fixat de serviciul aprovizionării și alua de fabricațiune.

Sumele încasate din aceste amenzi se vor depune la Comitetul de Patronaj Municipal, pentru Asistență Socială.

Arestarea controlorelor financiare Doicu și Sohar

Cabinetul de Instrucție al tribunalei Timiș-Torontal a lansat mandate de arestare împotriva controlorelor financiare Gh. Doicu și Sohar.

Aceștea, acum câteva săptămâni s'au dus la Deja și făcând control la morile din acea localitate, au pretins diferite sume de bani, sub amenințarea că vor încheia acte defavorabile întreprinderilor.

Proprietarii morilor au reclamat cazul posului de jandarmi și judecătoriei locale, care făcând cercetări, au descoperit banii asupra celor doi controloari.

De aici ancheta a continuat la legiunea de jandarmi Timișoara, cercetările fiind făcute de d. major Peșchir, care a constatat deplină vinovăție a celor doi. Cazul fiind înaintat parchetului, acesta l-a înaintat cu concluzii de arestare instructiei, care în cursul dupăamiezii de astăzi a lansat cuvenitele mandate de arestare.

Internat în lagăr pentru ultrai împotriva autorităților publice

BUCUREȘTI, 8. (Rador.) — Colonele în rezervă Alexandru Dobre, administratorul delegat al Societății Indus-

tria Textilă Română, a fost internat în lagăr și dat în judecată pentru ultrai împotriva autorităților publice și pentru folosirea nepermisă a numelui Conducătorului Statului, intervenind la Comisariatul general pentru problemele evreiești în chestiuni de interes evreesc ale susnumitei societăți. Colonele de rezervă Alexandru Dobre a avut față de funcționari și activitatea instituției o atitudine ofensatoare, iar atunci când s'a atras atențiunea asupra ultragiului ce săvârșise, a încercat să intimideze pe funcționarii respectivi, făcând uz de numele d-lui Mareșal.

Lovire și ultraiu

Judecător, a rurală Giulvăz a condamnat la 6 luni închisoare și corecțională un an interdicție corecțională pe Szabo Ștefan de 60 ani din Crucești și 6 luni închisoare corecțională și 20.000 lei amendă pe Mesaroș Ileana, primul pentru lovire iar a doua pentru ultraiu săvârșite împotriva lui Mann Ion, funcționar public care se află în exercitiul funcțiunii.

Făcând apel, Tribunalul s. II-a l-a admis, suspendând executarea pedepsei pe timp de trei ani.

Pentru ce luptă Germania?

Pentru ce luptă Germania ca puterea conducătoare a acestui război? Această întrebare a fost pusă în repetate rânduri și la ea s'a răspuns des. Răspunsurile date n'au fost însă întotdeauna exacte.

De aceea marea revistă ilustrată europeană „SIGNAL”, își propune să dea un răspuns clar și amănunțit la această întrebare fatidică în ultimul său număr. Expresat într-o singură frază: Germania luptă pentru tot ce face ca viața în Europa să fie vrednică de trăit. Aceasta înseamnă, că Germania luptă pentru dreptul omului la cultură, fiindcă numai acela se poate considera într'adevăr și conștient om, care poate avea parte de bunurile culturii. Ea luptă pentru soluționarea definitivă a problemei muncitorești, fiindcă situația socială a muncitorului rămâne atât timp nedemnă, cât ea este o situație de proletar,

adică nomadă și nesigură. Ea luptă pentru spațiul vital al familiei, pentru că existența și fericirea popoarelor europene nu poate fi asigurată decât numai în cazul când fiecare familie se poate dezvolta din punct de vedere fizic și spiritual. Ea luptă pentru menținerea țăranului al cărei fel de viață nu există decât în Europa și fiindcă această formă de existență trebuie să fie păstrată ca substanța de bază a culturii noastre. Ea luptă pentru libertatea Europei pentru a pune capăt nenunțatelor războaie fratricide, pentru că numai o Europă liberă și unită va fi în stare să se afirme și să se impună năvălirilor puterilor străine de ea.

Toate aceste scopuri pentru care luptă Germania, sunt precizate în mod impresionant de revista SIGNAL într-o serie de articole și pagini ilustrate. gr. 1600

Pentru ce luptă Germania?

Iată o întrebare, care a fost pusă și la care s'a răspuns adeseori. Totuși, răspunsurile date n'au fost întotdeauna prea exacte. Deaceia, marea revistă ilustrată europeană „Signal” și-a propus să dea — în ultimul său număr — un răspuns precis și clar la această întrebare fatidică, printr-o serie de ilustrațiuni pasionante și articole revelatoare. Citiți:

SIGNAL

Ultimul număr Preț lei 25.

De vânzare la toate librăriile sau chioșcurile de ziare din țară sau Cartea Românească S.A.R. București.

1690

Lumea elegantă
se îmbracă la croitoria

TUDOR SÂRBULEȚIU

CELAIE, Bdul Reg. Ferdinand 4, etaj
(Într-o Cafeneaua „Opera”)

1648

IOAN GROZAV și Co.

Timișoara I. Str. 10 Mai 3.

APARATE DE RADIO, —
CANDELABRE

Inr. Of. Reg. Com. nr. 110/1392/42.
1677

ZILNIC DE TOATE SI PENTRU TOTI

DARURI PENTRU FAMILIILE SA-
ACE IN AMINTIREA GENERALULUI
DE ARMATA MITRANESCU
 FLOREA. Domnul General Comandant al
 Corpului 7 Armata a hotarat ca in ziua de
 Martie 1944, ora 11.20, de acord cu pri-
 etii, sa imparta daruri in sala festiva a
 bisericii, la 30 familii de romani saraci
 din Timisoara, in amintirea Generalului de
 Armata Mitranescu-Florea.

CONFERINTA. D. dr. Titu Vasiliu,
 profesor la Facultatea de medicina din
 Sibiu, va tine o conferinta luni, 13
 Martie a. c., orele 6, in sala Liceului Co-
 mercial din Timisoara, vorbind despre:
 „Cum se produc si se vindeca bolile inimii”.

DESTITUIT DIN SERVICIU. Bucu-
 ri, 8 (Rador). Monitorul Oficial din ziua
 7 Martie a. c. publica deciziunea prin ca-
 re a fost destituit din serviciu d. inspector
 Isăceanu dela Comisariatul general
 pentru problemele evreesti.

TRANSFERARE. In interes de servi-
 ciu: Ciocan Antoniu notarul comunei
 Căstana si Iulian Isvan notar la pretura
 Ciacova, au fost transferati unul in
 celalalt.

EFORIA SANITARA A DONAT O
UMA IMPORTANTA PENTRU COPII
SARACI. Eforia sanitară a județului Ti-
 mișor-Torontal într-o ședință ținută recentă
 a hotărât să cumpere din suma de un mili-
 on trei sute mii, obiecte de îmbrăcăminte
 (camăși, scutice etc.) pentru copii mici ai
 familiilor sărace. Aceste obiecte se vor
 distribui de către persoanele sanitare dela
 eforie.

REDUCERI PE CFR. PENTRU CO-
PII CARE MERG IN COLONII. Grupul
 de copii până la 18 ani, care merg in
 colonii Consiliului de Patronaj beneficia-
 ră de o reducere de 50 la sută p CFR.

„ȘCOALA FAMILIEI”. Pentru a se
 ajuta pe temeiuri mai solide familia romă-
 nească, Consiliul de Patronaj al operelor
 sociale a hotărât să înființeze in fiecare
 județ, o școală unde tinerele fete, in pragul
 căsătoriei, să se inițieze in arta de a fi
 bune mame, soții și gospodine. Acestei in-
 stituții de educație, i s'a dat denumirea
 de „Școala Familiei”.

CONCURS LA P. T. T. PENTRU O-
CUPIRE DE POSTURI. In ziua de 20
 Martie a. c., se va ține un concurs pentru
 ocuparea locurilor vacante de oficiante și
 suboficiante la toate inspectoratele P. T. T.
 din țară (Bacău, Chișinău, Craiova, Galați,
 Plocești, Suceava și Timisoara). La acest
 concurs se poate prezenta numai persoana-
 lul feminin, între 18—30 ani, având ca
 studii: Licența, bacalaureatul teoretic sau
 comercial sau absolvența gimnaziului teo-
 retic sau comercial. Condițiunile și actele
 necesare pentru admiterea la concurs sunt
 cele prevăzute de art. 8 din decretul-lege
 pentru statutul personalului P. T. T. și se
 găsesc afișate la inspectoratele și oficiile de
 reședință din țară. După admitere candida-
 tele reușite vor urma dela 20 Aprilie 1944
 cursurile școlii P. T. T. Inscriserile la con-
 curs vor dura până la 18 Martie 1944.

CAT S'A PLATIT PENTRU LANA
COLECTATA DIN JUDEȚUL TIMIȘ-TO-
RONTAL. Sindicatul Agricol din Timisoa-
 ra încheind socotelile colectării lănei din
 județ, rezultă că a plătit suma de 83 mili-
 oane lei pentru cantitatea de lână colec-
 tată.

CORALE. Membrii corului „Speran-
 ța” din Timisoara, sunt invitați a lua par-
 te la repetiția corală, care va avea loc Joi,
 9 Martie 1944, orele 20, in sala festiva a
 bisericii ort. române din cartierul Fabric.
 Această repetiție se va ține in vederea
 răspunsurilor liturgice, din ziua de 12 Mar-
 tie a. c., când va avea loc adunarea paro-
 hială a sinodului din Timisoara-Fabric.

CLASIFICAREA LOCALITĂȚILOR
PE CATEGORII DE SALARIZARE. Din
 cauza situației excepționale prin care tre-
 cem, Ministerul de Finanțe nu aprobă nicio
 modificare in clasificarea localităților pe
 categorii de salarizare nici pentru exercițiul
 1944—45.

CERTIFICATUL MEDICAL PEN-
TRU CĂSĂTORIE. In legătură cu certifi-
 catele medicale pentru căsătorie s'a dat
 ordin ca necondiționat să se facă examen
 de sânge tuturor care voiesc să se căsăto-
 rească. In cazuri cu totul excepționale me-
 dicii de circumscripție rurală — dar
 numai aceștia pot elibera certificate și fără
 acest examen. In orașe au se admite nici o
 excepție.

CONCERTUL LYA HUBIC ARE
LOC LA TEATRUL NAȚIONAL. In seara
 de 6 Aprilie va avea loc in sala Teatrului
 Național din Cluj-Timisoara concertul d-
 nei Lya Hubic și al d-nei Silvia Florea Soltis-
 chi, dela Opera Română. In program: lie-
 duri de Brahms, Schumann, Hugo Wolf,
 R. Strauss, J. Strauss etc., precum și arii
 și ducte de operă.

IN ATENȚIUNEA ȘCOLILOR SE-
CUNDARE. Ministerul Culturii Naționale
 recomandă pentru bibliotecile școlare pri-
 mul volum din ciclul „Lecturi geografice”,
 redactat de d-ii I. Roșca și Petre Coțel,
 intitulat „Probleme românești”.

DREPTURI PERSONALE PENTRU
FUNCTIONARI. Functionarii care cumu-
 lează mai multe funcțiuni, atunci când
 înaintează state pentru drepturi personale,
 vor înainta și declarația despre totalul su-
 melor încasate in cursul lunii respective.

Arestarea conducătorului O.R.A.P.-ului din Timisoara

In legătură cu marea afacere de sabotaj
 cu piol brute, (ăbăoște clandestine și puse
 in vânzare pe preț de speulă, in cadrul
 căreia au fost arestați și trimiși in judeca-
 tă mai mulți tăbăcari, afacere ca-

CONFERINTA DLUI DR. VICTOR
RADULESCU LA DEVA. D. dr. Victor
 Rădulescu secretarul general al Asociației
 Româno-Germane Filiala Banat-Timisoara,
 in executarea unui program de înainte sta-
 bil, va conferenția Duminică 12 Martie,
 orele 11.45 in orașul Deva despre „Drepta-
 tea Românească și aliații noștri”.

DONAȚIUNILE PENTRU CATE-
DRA LA ORT. ROMANA A TIMIȘORII.
 Până la data de 7 Martie ort. donațiunile
 credincioșilor pentru catedrala ort. rom. a
 Timișorii, s'au ridicat la suma de 6.099.280
 lei. Lista de subscripție rămâne deschisă la
 Sf. Episcopie ort. română a Timișorii, pen-
 tru toți acei bun creștini cari din prinosul
 lor vor ajuta acest monument arhitec-
 tonic.

SPITALUL DIN CIACOVA VA FI
PUS LA DISPOZIȚIA CENTRULUI PEN-
TRU OCROTIREA COPIILOR. Spitalul din
 Ciacova a fost pus la dispoziția „Centrului
 pentru ocrotirea copiilor. In acest spital
 vor fi plasați copii care necesită îngrijiri
 speciale.

PREDICI CU OCAZIA DUMINECEI
ORTODOXIEI (5 MARTIE). Cu ocazia Du-
 minecii ortodoxiei profesorii Academiei
 Teologice din Timisoara au conferențiat du-
 pă cum urmează: Pr. Rector Dr. S. Vlad, la
 Belus: „Despre esența pietății creștine”,
 iar pr. Dr. I. Petreună prof. la Lipova,
 despre: „Intervenția lui Dumnezeu in is-
 torie”.

RECEPȚIONAREA LUCRĂRILOR
HIDRAULICE. In decursul lunii Martie
 ort. se vor recepționa lucrările Sindicatelor
 hidraulice și-a Serviciului Apelor, termi-
 nate in decursul exercițiului anului 1943—
 1944.

COLECȚIA COMUNEI NERAU PEN-
TRU CATEGORIALA. D. inv. Tempeanu din
 comuna Nerău a colectat dela credincioși
 din comună, suma de 14.410 lei pentru Ca-
 tedrala ort. română a Timișorii.

O lămurire a Societății de Radiodifuziune

Societatea Română de Radiodifuziune
 comunică abonaților săi următoarea lă-
 murire privind plata garanției.

Prin legea 824 publicată in M. Of. Nr.
 228, din 26 Sept. 1941, abonații Societă-
 ții Române de Radiodifuziune, vechi sau
 noul au fost obligați la depunerea unei
 sume egală cu valoarea abonamentului
 pe un an, cu titlu de garanție.

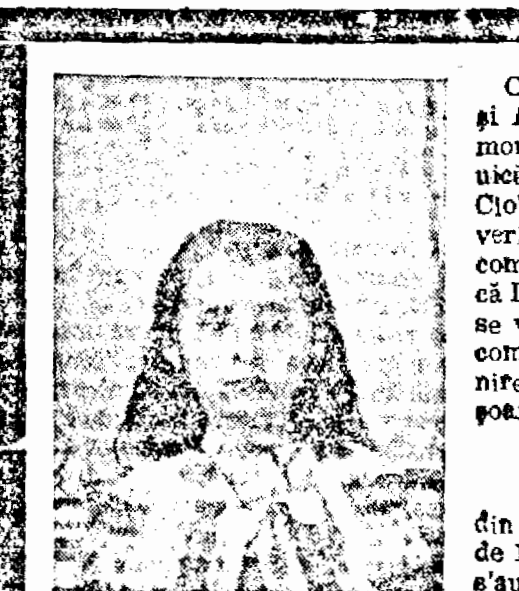
Spre a veni in ajutorul abonaților săi,
 Societatea Română de Radiodifuziune a

re se cifrează la circa 40 milioane lei, as-
 tări după amiază a fost roșinut de par-
 chet și trimis cabinetei de instrucție cu
 concluzii de arestare conducătorul Orap-
 ului din localitate, Ion Ionașiu.

admis ca această garanție să fie plătită
 in 8 rate trimestriale.

Dela 1 Octombrie 1943 majorându-se
 taxele de abonament in conformitate cu
 legea 842 din 1941, garanția trebuie
 completată până la valoarea actuală a
 prețului abonamentului anual, completa-
 re ce se face tot prin rate trimestriale.

Majorarea abonamentului s'n făcut pe
 baza aprobării Jurnalului Consiliului de
 Miniștri, Nr. 935 publicat in M. Of. Nr.
 254 din 29 Octombrie 1943.

Cu inimile zdrobite de durere, Roman
 și Anghelina Secoșan, părinți, din Sta-
 mora Română, precum și Cioban Ion,
 uică, tușă Anita, verisoară Leonțina
 Cioban, Săracu Ion, uică, tușă Emilia,
 verisori Anghelina și Ioan Săracu, din
 comuna Folia, anunță rudele și prietenii,
 că Duminică, in 12 Martie 1944, orele 11,
 se va oficia in biserica ort. română din
 comuna Folia, parastasul pentru pome-
 nirea scumpei lor fiică, nepoată și veri-
 soară

Dorina Secoșan

din Stamora Română, decedată in etate
 de 10 ani, dela a cărei moarte timpurie
 s'au scurs 60 de zile. 1665

1643

INĂNTĂRI LA GRAD II. Invăță-
 torii și învățătoarele notate mai jos, care
 au reușit la examenul ținut la Centrul Ti-
 mișor, de sub președinția dlui inspector
 general Sabin Evușian, cu modurile trecute
 in dreptul fiecăruia: Jud. Severin: Andree-
 scu Ion, media 7,87; Dulău Ion, 8,75; Mit-
 roiu Tănase 8,12; Radul Valeria 8,12; Stoi-
 ca Petru 7,87. Jud. Timiș-Torontal: Boitor
 Iuliana 9,25; Boitoș Andronic 8,00; Bută
 Cornelia 8,25; Cocos Traian 8,00; Coza
 Leontina 8,37; Lăpădatu Traian 8,00; Mic-
 sa Petru 7,87; Minea Valeriu 7,87; Nediu
 Lucia 8,75; Picioane Maria 7,87; Secheșan
 Maria 8,12; Scariat Ioan 7,87; Zăria Aurel
 8,25.

PLAFONUL MAXIM DE SALARIU
FUNCTIONARILOR. Conform legii măsu-
 rilor financiare excepționale in vigoare,
 plafonul maxim până la care un funcționar
 public poate încasa lunar cu titlu de sa-
 larii inclusiv gradații, pentru activitate și
 merite excepționale, prime de activitate
 sau de muncă, indemnizații pentru activi-
 tate depusă in consiliu de administrație,
 Comitee de direcție și Comisiuni și jetoa-
 ne de prezență, nu poate depăși salariul
 brutto lunar și indemnitatea de activitate
 corespunzătoare funcțiunii de ministru.

CONFERENCEA FREOTEASCA IN
TRACTUL VINGA. Vineri 10 Martie ort.,
 toți preoții membrii ai „Asoc. Andrei Sa-
 guna” din tractul Vinga vor lua parte la
 conferința religioasă care va avea loc. Du-
 pă conferință preoțimea se va spovedi.

INSPECTORATUL REGIONAL
AL MUNCHI TIMIȘOARA, aduce la cu-
 noștința tuturor întreprinderilor in-
 dustriale și comerciale, precum și ateli-
 erelor, cari au in serviciu băieți de la 12—
 17 ani și fete de la 12—20 ani, cari nu
 sunt la nicio școală, cămin, etc. că sunt
 obligați a trimite la ședințele de Edu-
 cație Extrascolară. Băieții după 17 ani
 fac pregătire premilitară. Întreprinderile
 sunt rugate să ia măsuri ca salariații
 lor să se conformeze spre a nu se expu-
 ne la sancțiuni.

CONFERENCEA ORGANELOR DE
CONTROL ȘCOLARE. Organele de în-
 drumare și control din învățământul pri-
 mar din Regiunea școlară Timisoara sunt
 convocați in conferință care se va ține
 luni 13 Martie ort. ora 9 a. m. la Inspec-
 toratul regional Timisoara.

CULEGEREA CUIBURILOR DE
OMIZI. Direcțiunile școlare sunt invitate
 să ducă o sericată campanie împreună
 cu elevii pentru distrugerea cuiburilor
 de omizi.

ACTIVITATE EXTRASCOLARĂ.
 Ministerul Culturii Naționale a adas
 „mulțumiri” următoarelor învățătoare
 din comuna Gavojdia, Jud. Severin: Har-
 du Maria, Sărbu Maria delașcoala primă
 și Pețraș Irena învățătoare la grădini-
 ce copii, pentru concursul ce au dat ex-
 pozitiei regionale a învățământului.

GRADAȚII. Ministerul a acordat
 de data 1 Aprilie 1944 gradația I-a dlui
 Aurelian Călinescu profesor la școala
 tehnică de construcții și Elona Cărlis
 maestra la școala profesională din Timi-
 soara.

RADIO

GIANONE

IV, Blevardul Berthelot nr. 6.
 Sucursala: Piața Brătlanu
 Intr. Of. Cam. Com. nr. 187/10391/940
 1693-2

ARADUL CULTURAL

Dumineca Ortodoxiei la Arad

Conferința dlui Ilie N. Lungulescu

Dumineca Ortodoxiei — prima Duminecă din postul mare — a fost serbată și la Arad cu solemnitatea tradițională a Bisericii Ortodoxe.

Serviciul religios din Catedrală a fost oficiat de un sonor de preoți, răspunsurile liturgice fiind date de corul studenților teologi. În cadrul Sfintei Liturghii, P. S. Sa Episcopul dr. Andrei Magieru al Aradului, a rostit prima predică din seria de șase ce le va ține în fiecare Duminecă a postului mare. Ciclul acestor predici tratează despre „Voința lui Dumnezeu”. Predica P. S. Sale Episcopului dr. Andrei Magieru a fost ascultată cu multă atenție de numărul foarte mare al credincioșilor care au participat la Sf. Liturghie.

După amiază, în sala mare a Palatului Cultural, în organizarea filialei locale a Societății Naționale a Femeilor Ortodoxe, a fost organizată o conferință încadrată între buia bucată de cor religios. Primul punct de cor a fost „Cerulele spun” cântat de corul Școlii Normale și al studenților teologi, dirijat de d. prof. I. Lipovan.

A urmat conferința dlui Ilie N. Lungulescu, primul președinte al Curții de Apel din Timisoara, intitulată: „Spiritualitatea credinței noastre”.

D. Ilie N. Lungulescu, un conferențiar cunoscut și apreciat, și-a început expunerea prin considerații asupra creației, apoi, a examinat, cu un bogat apurătur documentar, raportul dintre spirit și materia cerebrală. D-sa a afirmat cu viața spirituală a omului, este independentă de integritatea sau starea de sănătate a materiei cerebrale, a creierului, accesul servind numai la manifestarea exterioară a spiritului. În sprijinul acestei teze, d-sa a făcut numeroase citate din observațiile și experiențele a numeroși medici, făcând asupra bolnavilor de alienație mentală sau suferind de paralizie generală.

Alte observații făcute asupra a aproape 250 soldați francezi, toți cu leziuni, mult sau mai puțin grave la creier, au stabilit că viața spirituală a acestora a continuat să se desfășoare normal, cu toate că după doctrina materialistă, odată cu dispariția unor părți din materia cerebrală, urmează să dispară și anumite amintiri sau suveniri înregistrate în creier. Or, faptul că aceste n-au dispărut, e o dovadă că spiritul este independent de creier și că se servește de acesta numai ca mijloc de manifestare. În această ordine de idei, conferențiarul a citat și viața marelui Eminescu, care, deși internat într-o casă de sănătate, cu prilejul unei vizite pe care i-a făcut-o Alexandru Vlașuță, juna pus, printr-o intervenție a vizitatorului, în contact cu poezia, a improvizat vre-o 20 strofe geniale, având în față o bucată de hârtie pe care e au notate doar cuvintele „glorie și aur”. Intervenția lui Vlașuță a determinat spiritul poetului să forțeze creierul la o muncă din timp normal. A josit o stranie, e adevărat, dar care lămurește și mai bine teza susținută de conferențiar.

În partea finală a conferinței sale, d. Ilie N. Lungulescu a conturat puternic spiritualitatea a neamului românesc, credința lui stăruitoare, două elemente

CONFERINȚA D-LUI PROF. DR. NIC. MĂRGINEAN

D. prof. univ. dr. Nicolae Mărginean, a ținut Duminecă la orele 12, în sala mică a palatului cultural, o conferință intitulată „Cunoașterea oamenilor”. Conferința, organizată în cadrul despărțământului local al „Astrei”, s'a bucurat de un deosebit succes moral.

care vor duce la vindecarea rănilor de care suferim azi. Având acești doi factori, conferențiarul se adresează, în această duminecă a ortodoxiei, tineretului, cerându-i să fie cu fruntea sus și să readă în puterea de trăznea a spiritului, căruia nu-i poate rezista nimic.

Conferențiarul a fost viu aplaudat. Festivalul s'a încheiat prin „Te Doamne” executat de corul Școlii Nor-

male de Băeți și al studenților teologi, dirijat de d. prof. I. Lipovan.

La festival, între extrem de numerosul public care a participat, am remarcat prezența P. S. Sale Episcopului dr. Andrei Magieru, d-na Elena Goldiș, d. dr. Octavian Lupăș, primarul municipiului cu doamna, P. C. Cornel Magieru, vicar episcopesc, prof. dr. Vințilă Popescu, prof. M. Păun, etc.

Se impune repararea asfaltului de pe străzile Aradului

Ca în fiecare primăvară, străzile Aradului sunt și acum sparte. Gropile din asfaltul cu care sunt pavate străzile, se întind pe zi ce trece. Roțile grăsurilor și greutatea camioanelor rod fără încetare asfaltul, iar când ploaie gropile se umplu de apă, astfel că atunci când trece vreun automobil, trecătorii din apropiere sunt stropiți cu noroiu.

În toamnă, lucrările pentru repararea asfaltului au continuat până târziu. Nu știm de ce, cu toate că timpul e la fel ca și astăzi toamnă, echipele de muncitori ai primăriei sau ai Întreprinderii Comunale n'au început încă lucrările de

reparație. Munca ar trebui începută cât mai curând, pentru că, lăsând să dăinuiească starea de azi, înseamnă că răul e lăsat să crească. Mai târziu, lucrările vor dura și vor costa mai mult.

Atragem atenția asupra acestor lucrări, pentru că locuitorii Aradului ar vrea să se termine odată cu străzile sparte, cu lucrările permanente de pe străzi, care, în afară de realizarea proiectelor concepute de ingineri în birouri, produce un noroi îngrozitor pe toate străzile orașului, noroi care îndată ce se va face timp frumos, se va transforma în nori de praf.

Cum se va face salutul sportiv în viitor

Dispozițiuni privitoare la prezentarea jucătorilor pe teren și salutul sportiv

A) Intrarea echipelor pe teren: Echipele vor intra pe teren în cea mai perfectă ordine, prin rând câte unul, cu portarii în fruntea coloanei și se vor mișca în pas alergător spre centrul terenului.

Jucătorii celor două echipe se vor așeza în linie pe un singur rând. Vor lua poziția de drept și vor saluta, cu ridicarea brațului drept publicului spectator, în primul rând tribuna centrală, și apoi printr-o întoarcere la stânga împrejur, publicului spectator din peluză.

Salutul publicului se va face în același timp de ambele echipe.

După efectuarea salutului către public, jucătorii fiecărei echipe se vor așeza în jurul cercului de la mijlocul terenului astfel:

— O echipă va ocupa jumătatea cercului dinspre o poartă.

— Cealaltă echipă va ocupa jumătatea cealaltă a cercului.

Jucătorii vor avea grija să păstreze o distanță egală între ei pentru a nu strica simetria cercului.

În timp ce jucătorii se așează în cerc, arbitrii conducători ai jocului se îndreaptă spre mijlocul terenului, pentru executarea salutului sportiv reglementar.

B) Salutul sportiv.

Salutul sportiv se execută astfel:

Arbitrul conducător al jocului după:

ce trage atenția jucătorilor și le comandă dreptul, pronunță tare cuvintele: „PENTRU PATRIE”, la care jucătorii răspund deodată cu urale: „Trăiască, trăiască”. În acest timp arbitrii cât și jucătorii execută salutul român cu ridicarea brațului drept oblic înainte și la înălțimea creștetului.

C) Alegerea terenului de joc.

După executarea salutului sportiv, echipele se aranjează față în față — în linie dreaptă — pe linia de mijloc a terenului, având între ele pe arbitrii conducători ai jocului.

Căpitani celor două echipe, care se găsesc în mijlocul liniei de jucători sunt chemați de către arbitrul conducător al jocului, pentru alegerea terenului. Aceștia se vor deplasa în mod grabnic în fața domnului arbitru conducător, vor lua poziția de drept și se vor prezenta acestuia.

După aceea căpitani de echipă s'au prezentat d-lui arbitru conducător, în mod obligatoriu se vor saluta între ei printr-o strângere de mână.

După alegerea terenului — conform regulamentului de joc — în cazul când ambele echipe urmează să se deplaseze în cealaltă parte a terenului, această deplasare se va face renele de către jucători, patru nu proune nemulțumirea publicului a nu cauza întârzierea jocului.

Adunarea generală a meseriașilor patroni români din Arad

Filiala Uniunii Generale a Micilor Industriasi și patroni din Arad, va ține Adunarea Generală Extraordinară, Duminecă 26 Martie orele 10 dimineața în sala mare a Camerei de Muncă Arad.

Ordinea de zi a adunării este următoarea:

1. Raportul de activitate a Uniunii Generale dl Alexandru Samoil președinte al Uniunii și Camerei de Muncă București.

2. Raport de străduințe făcute pentru consolidarea organizațiilor meseriașilor români din Arad.

3. Alegerea comitetului filialei Uniunii

nei Generale Arad.

4. Votarea bugetului pe anul în curs.

5. Eventuale propuneri.

La această adunare de mare importanță vor lua parte d. Inspector General al Municipiului Petre Popescu din Timisoara și d. Președinte al Camerei de Muncă Timisoara. De asemenea d. Inspector al Municipiului, Păcurar din Arad, cât și d. inginer Fericeanu președinte al Camerei de Muncă Arad. De asemenea va lua parte d. Inspector al propagandei Naționale profesor Strelcovschi și d. Inspector profesor Băden de la Muncă și Lumină.

Informațiuni

— GARDIAN DESTITUIT. — Garilă Pod, gardian din serviciul penitenciarului local, a fost destituit din serviciu și trimis în fața Curții Martiale din Timisoara, pentru părăsirea postului și inducerea în eroare a superiorilor săi.

— ACTIVITATE CULTURALĂ LA COVASINTI. — În cadrul Astrei, d. D. Olariu, fost învățător în acea comună, ținut o conferință cu subiectul: „Biserica și Școala în viața neamului românesc”.

— ORARUL MAGAZINELOR. — Potrivit unei decizii a ministerului muncii, magazinele din județele Arad și Bihor, vor funcționa, până la 15 Mai, după următorul orar: 8,30—13 și 15—18. Sâmbătă și în ajunul sărbătorilor legale magazinele vor închide la orele 19.

— MOARTE SUBITĂ. — Margareta Rusu, de 52 ani, din str. Oituz Nr. 204, pe când se găsea în colțul străzii Grigorescu cu b-dul Elisabeta, s'a simțit rău și a căzut moartă la pământ. Examenul medical a stabilit că moartea a fost provocată de un atac de inimă.

— GARDIENI TRIMISI ÎN JUDECATĂ. — Penitenciarul local a cerut trimiteră în judecată a gardienilor Florin Honca și Ioan Opreș, pentru părăsirea postului și provocarea de scandal.

— CONDMNAT PENTRU FALSIFICARE DE POLIȚĂ. — Iosif Daroc a fost trimis în judecată pentru falsificarea unei polițe. Tribunalul l-a condamnat la trei luni închisoare corecțională, 3000 lei și obligat să restituie 8000 lei de care a beneficiat prin falsificarea poliței.

— AU INCERCAT SA TREACĂ FRONTIERA. — Dionisie Marghiș, tâmplar din Petroșani, a încercat să treacă, împreună cu soția sa, frontiera în Ungaria. Au fost însă prinși de grăniceri, care le-au făcut și o percheziție corporală, găsind asupra lor, 40.000 lei. Ambii au fost condamnați de tribunalul local la câte 3000 lei amendă. Tribunalul a ordonat confiscarea celor 40.000 lei găsiți asupra lor.

— JOCURI DE HAZARD. — Aurel Tulbure, Ilie Popa, Ioan Popa Iordan și Dezideriu Kandell, toți din Arad, au fost condamnați la câte 5000 lei amendă și câte 500 lei cheltuieli penale, pentru că au fost prinși jucând jocuri de hazard într-o sală a restaurantului „București”.

— PENTICOSTALIȘTI CONDMNATI. — Gheorghe Meheș și Florin Dinga din Moroda și Maria Mijla din Lămașă neagră, au fost trimiși în judecată și condamnați la câte 5000 lei pentru că au practicat cultul penticostal, care a fost interzis prin lege.

— SERVITOARE NECINSTITĂ. — Margareta Feichinger, fostă servitoare la Alexandru Popescu Negură, a fost reținută de poliție, pentru că a furat mai multe haine și articole de folosință casnică de la stăpânul său. În cursul cercetărilor s'a stabilit că numita a măr furat diferite lucruri și dela inginerul Tabin din Rovine. O parte din lucrurile furate au fost găsite și restituite pă gubașilor. Cercetările continuă.

— EVREU CONDMNAT PENTRU FALSIFICARE. — Evreul Alexandru Lazar, de 25 ani, din Arad, a fost trimis, în stare de arest, în fața tribunalului, pentru că și-a falsificat extrasul de naștere, trecând în el că e de religie ortodoxă și cu actul astfel falsificat încercat să-și scoată un buletin de înseriere la biroul populației. A fost prins și arestat. Tribunalul l-a condamnat la 6 luni închisoare corecțională. Timpul petrecut în arestul preventiv, fost calculat în pedeapsă.

SOCIAL - ECONOMIC

ANUNȚURI PUBLICITARE

Cuivând apare în fiecare zi, Anunțuri primesc la Administrația ziarului în Str. Mărășești Nr. 1. Telefon Nr. 11-28.

Cereri și oferte de serviciu

Redacția ziarului „DACIA” pentru Arad, caută funcționară cu practică.

Caută vânzător de ziare la redacția Arad Strada Mărășești Nr. 1.

Caută cameră mobilată cu intrare separată, acces la baie. Adresa la ziar.

Caută încălțarească perfectă la două persoane. Adresa la ziar.

Caută cu încredere și faceți comenziile Dvoastră la salonul de croitorie și lingerie de damă și lingerie bărbătească a doamnei FELICIA IONESCU, Arad, Str. Vasile Stroescu Nr. 5/a.

CAUTA UN TRACTORIST cu acte în regulă pentru Ocolul Silvie Regal Casa Verde, Timișoara.

Vânzări - Cumpărări

Caută loc de casa, în cartierul Vilelor. Adresa la Redacția Ziarului „Dacia”, Str. Mărășești Nr. 1. Telefon: 11-28.

Casă în Mureșel de vânzare cu 2 camere, grajd, bun pentru gospodărie. Adresa: Arad, str. Cantacuzino No. 48, apart. 2.

De vânzare o manta nouă ofiterenscă la magazinul „Basarabia” str. Meșianu 4.

De vânzare un dormitor, cameră combinată, masă de scris, dulap și un recomier, Str. Barișiu No. 1, ușa No. 4.

De vânzare o casă, Str. Griviței No. 160.

Casă de vânzare în cartierul funcționarilor. Informațiuni str. Călărașilor 12.

Un loc de casă de vânzare în cartierul funcționarilor, Rusu, Piața Gen. Cernat 18.

De vânzare un șezlon larg, curat și perdelă. Informațiuni Duminecă înainte de masă, Strada Mihai Veliciu 5, apart. 4 lângă Casa Asigurărilor Sociale.

Cumpăr un ventilator electric, I. Pavel, Str. Episcop Radu 7.

De vânzare praf de var pentru îngrășământ artificial al pământului, Adresa Bul. Regele Ferdinand 56 Arad.

Casă nouă de vânzare, lângă Calea ferată. Arad, Str. Rândunicii Nr. 9. Preț 500 lei. — Adresa: al Sima str. Alex. Gavra Nr. 21.

De vânzare covoră smirna veritabilă mărirea 8x4 mtr. Adresa: Agentura Gh. Coman Str. Eminescu 17.

Diverse

Alocarea locuințelor goale și camerelor mobilate. Agentura „Coman” Strada Eminescu 17, etaj I. Inreg. la Cam. de Com. Ind. sub Nr. F. 11334/943.

Agentura Generală de vânzare și cumpărare imobilelor, COMAN GHEORGHE Arad, Str. M. Eminescu Nr. 17 etaj I. Telefon. 26-37. Inreg. la Cam. de Com. și Industrie sub Nr. Fi. 11334/1943

Casă de vânzare: Casă particulară modernă cu cameră de baie și grădiniță lângă Str. Copăluiceanu, 2 milioane — Vile modernă cu două apartamente, grădiniță și garaj, în centru 6 milioane — Casă mică cu grădiniță 288 m. p. lângă Strada Sava Radu 500 m. lei. — Casă particulară compusă din 2 camere și dependințe cu grădiniță 150 m. p. 1 milion. — Grădiniță 22 pomi fructiferi 135 m. p. lângă Micătea-Nouă 150000 lei — Căutăm pentru cumpărare pământ arabil 10-12 jugh, în județul Arad.

Lăsați casa, lăsați masa să vedeți

Cenușăreasa

la Cinema ROYAL Arad

Repr. la orele 2,30, 4,10, 5,50, 7,30-9,10 fix

Cinema ROYAL Arad

Telefon: 19-33

STRADA ALECSANDRI 2

Diffuzarea sonoră excelentă, Sala încălzită A Z I I

Un film în genul vrăjitorului din Oz

Cenușăreasa

Pentru copii dela 3-7 ani.

Repr.: 2,30, 4,10, 5,50, 7,30 și 9,10

Cinema URANIA

Telefon: 12-32,

Cinema de premiere, Ton și proiecție ireproșabilă. Sala bine încălzită

A Z I I

Epopeea cinematografelei italiene. Grandioasa realizare după drama lui SHAKESPEARE

Dinte pentru dinte

cu: Carlo Tamberlani și Caterina Boratto

Repr.: la orele 3, 5, 7 și 9 fix

Se caută servitoare cu acte în regulă la Baia de Fier Arad, Bdul Regele Carol Nr. 30.

Cumpăr - vând

Bijuterii antice, moderne și pietre scumpe, evaluez

Biroul „BIJUTERIE”

Str. Moria 3, et. I, dela 2-5, telefon: 12-40

Începând de Sâmbătă, 26 Februarie

debutează la

Restaurantul „PICCADILLY”

orchestra maestrului

VASICA

vinuri alese, bucatărie de primul raig. — Prețuri moderate. — Strada Dăca 16. Telefon: 24-76

Cinema „FORUM” Arad

Telefon 20-40

Reprezentări 3, 5, 7, 9 fix

Azi marele film criminal:

RAIMU
în cărări întunecoase
cu Juliette Faber, Jean Tisser

CALEIDOSCOP

ARMACHI DE SERVICIU

9 MARTIE 1944

Dr. Dich, Str. Consistorului colț cu Mă rășești. Telefon: 17-68

Dr. Karpati, Gara Podgorie.

MUMUIANU, Calea Aurel Vlaicu 60. Serviciul permanent.

CINEMATOGRAFE

9 MARTIE 1944

CORSO: Valea Diavolului.

URANIA: Dinte pentru dinte.

FORUM: Raimu în cărări întunecoase.

ROYAL: Cenușăreasa.

CAPITOL: Don Cezare Di Bazan.

SPECTACOLE

Duminecă, vor avea loc în Matineu și seara reprezentațiile Teatrului ALHAMBRA de sub conducerea dlui N. Vlădoianu, cu opereta „MASCOTA” de Audran. În rolurile principale favoriții teatrului românesc: Ion Dacian și Maria Tănase, vor stârni entuziasmul publicului. De asemenea: Tanț Mavrodin, H. Nicolaide, Cărdescu, M. Wavrina, Lizica Petrescu, etc.

Bilete la agenția Teatrului Ilies, Telefon: 22-55.

CINEMA CORSO

Telefon: 23-64

Garantia filmului de succes

A Z I I

Primul mare film din seria filmelor excepționale care se vor rula în luna Martie. Un film așteptat de toată lumea.

Valea Diavolului

cu: Marina Berti, Andrea Checchi, Carla Ninchi, Osvaldo Valenti. Regia: MARIO MATTOLI

Rețineți bilete!

Repr. la orele 2, 5, 7 și 9 fix.

RIEDL FRANCISC

Răzătoare de zahăr și coloniale

ARAD, Strada Eminescu Nr. 24-26

ALLO!

LA MAGAZINUL

IDANOVICIU și HARTTMANN

Telefon: 20-14

Se găsesc cele mai frumoase cadouri și bijuterii, cu prețurile convenabile. Încercați spre convingere!

Atențiune!

Un pian de concert marca „C. BECHSTEIN” în stare excelentă, de vânzare. Doritorii se vor adresa: Arad, str. Episcopiei Nr. 5, etaj II, apart. 8.

Domnii doctori stomatologi dentiști și tehnicieni sunt rugați să viziteze nou!

Depozit Dentar

E. HARMENING

ARAD, str. Eminescu 23 (Palatul Orfăv)

ULTIMA ORA

Formidabile atacuri germane reușesc să consolideze situația frontului de Răsărit

Lipsa de ofițeri capabili îngreuiază aliaților invazia. Germania ține în rezervă un mare număr de submarine

Situația fronturilor

Dela cartierul general al Führerului, înaltul comandament al forțelor armate germane comunică: De ambele părți ale localității Krivoi-Rog, trupele noastre au respins și ieri, în lupte grele, atacuri puternice ale bolșevicilor sau le-au oprit în punctele de pătrundere.

În regiunea Svinigorodka și Sepetovka, luptele grele continuă cu dăruire nemăsurată. Puternice atacuri inamice s'au schimbat cu contraatacuri hotărâte, date de diviziile noastre împotriva înăltării vârfurilor de atac sovietice. Cu acest prilej au fost nimicite numai în sud de Sepetovka 41 tancuri și 29 puneri inamice.

La autostrada Smolensk—Orșă, bolșevicii au continuat, pe un front îngust, încercările lor de străpungere, făcute în mai multe valuri de atac, care s'au prăbușit după lupte îndârjite. Inamicul a pierdut, cu acest prilej, 22 tancuri.

La nord de Pskov și în apropiere de Narva s'au prăbușit, deasemenea, atacuri date de sovietici, cu sprijin de tancuri și de avioane de asalt în fața rezistenței dăruite a grenadierilor noștri. Contraatacurile noastre au fost încununete de succes.

În Extremul Nord, vânătorii de munte ai armatei și ai unităților S. S. au respins în sectorul Louni mai multe atacuri inamice, pricinuind pierderi sângeroase sovieticilor.

Pe fronturile italiene a domnit și ieri vie activitate a elementelor de recunoaștere și de șoc din ambele părți.

Atacul formațiunilor de bombardiere nordamericane îndreptat contra capitalei Reichului ieri în vremea amiezii a avut ca rezultat un succes deosebit de mare.

Au fost distruse 140 avioane inamice, dintre cari 118 bombardiere.

Orașul Bratislava va fi evacuat

BUCUREȘTI, 8. — S. P. P. TRANSMITE: DIN BRATISLAVA SE ANUNȚĂ CA INVATAȚIA DE A EVACUA VOLUNTAR ORAȘUL BRATISLAVA, A FOST PRIMITĂ DE POPULAȚIE CU LINIȘTE.

FAPTUL CĂ GUVERNUL A PUS LA DISPOZIȚIA POPULAȚIEI NEVOIAȘE MIJLOACE CONSIDERABILE PENTRU EVACUARE, A CONTRIBUIT CU MULT LA ACEASTA STARE DE SPIRIT.

Misiune militară sovietică la Mareșalul Tito

Stockholm, 8 (Rador). — Postul de radio Moscova a anunțat o știre dataată din Cairo după care o misiune militară sovietică a vizitat zilele trecute pe „mareșalul Tito”.

Imens material angajat la Nord de Tarnopol

BUCUREȘTI, 8. — S. P. P. transmite: În comparație cu forțele considerabile și cu cantitățile imense de material angajate în ofensiva de la nord de Tarnopol și Proscurov, ofensiva al cărei obiectiv se vedește a fi interceptarea căilor ferate Odesa—Lemberg, trupele din celelalte sectoare dau lupte de interes secundar.

BERLIN, 8. (Ep). Una din cele mai mari dificultăți ale invaziei planuită în vest, a declarat corespondentul Hansson Baldwin, în ziarul new-yorkez „Foreign Office”, este lipsa de ofițeri buni.

Ceea ce privește armata Statelor Unite, mulți ofițeri de ai ei, printre cari un general de corp, precum și mai mulți generali și coloneli, au trebuit să fie schimbați pe câmpul de bălăie pentru incapacitate.

Desigur pe această constatare se bazează întârzierea pe care a suferit-o marea invazie din vest. În orice caz lipsa de ofițeri, de care vorbește d. Baldwin, nu se poate înlătura nici rapid și nici total.

Fără îndoială că numai o mică parte din corpul ofiteresc al aliaților a cunoscut războiul din imediată apropiere.

Se desminte știrea că germanii ar construi aerodromuri în golful Biskaya

MADRID, 8 (E. s. d.). — Ministerul de externe spaniol, a emis o notă în care se desminte că în întregime falsă știrea difuzată în lumea întreagă de agenția sovietică, că aviația germană ar folosi aerodromuri din Bilbao, Oviedo și Santander, precum și că tehnicienii germani sprijiniți de autoritățile spaniole ar construi aerodromuri secrete în golful Biskaya.

La 6 Martie Berlinul a trăit cel dintâi bombardament de z

Berlin, 8 (E. P.). — Făcând abstracție de unele sboruri de hărțuire și recunoaștere, Berlinul a trăit în 6 Martie cel dintâi bombardament de z, care a urmat unor mici incursiuni până în apropierea orașului în zilele precedente. Forțele aeriene americane operând din Anglia, s'au pus astfel în fața celei mai grele însărcinări pentru care în mod explicabil au așteptat să aibe la dispoziție formațiuni puternice de vânători cu mare rază de acțiune, putând face drumul lung până la Berlin și înapoi.

Fără îndoială, că comandantul american a contat pe pierderi mari. Cu toate acestea el a dat ordinul de atac. După

Din acești ofițeri, două treimi au luptat în Pacific și abia o treime în Europa, respectiv în Africa. Mulți din acești ofițeri cu experiență luptei, au fost încorporați în armata de invazie, pe care generalul Eisenhower a adănat-o în insulele britanice.

Deosebit de mare nu poate să fie totuși acest număr, căci și ministrul de război din Washington a calificat de riscant să dai comanda trupelor U. S. A. care se luptă în Pacific și Italia de Sud, unor tineri ofițeri necopti.

Dacă excepțăm deci statul major și comandamentele superioare în cari generalul Eisenhower va fi introdus mai mulți ofițeri experimentați, rezultă că cornul ofiteresc al armatei de invazie cuprinde 75% novici pe terenul conducerii practice a războiului.

losi aerodromuri din Bilbao, Oviedo și Santander, precum și că tehnicienii germani sprijiniți de autoritățile spaniole ar construi aerodromuri secrete în golful Biskaya.

părerea germană, la acest ordin a contribuit și intenția de a face uitate recentele grele pierderi de bombardiere americane. Deaceia, în Germania, această primă bombardare de zi a Berlinului, se consideră ca o întreprindere de prestigiu, care din punct de vedere moral și militar, a adus un succes mai mare decât atacului.

În adevăr, pierderea a 140 bombardiere, dintre cari 118 cu patru motoare americane, au stabilit un fel de record. Pe lângă aceasta, factorii competenți ai aviației germane subliniază că atacul însuși trebuie să fie considerat în mod practic ca eșuat.

O mare bălăie se dă la nord de Proscurov

BERLIN, 8. (Rador) Se dau următoarele amănunte cu privire la situația depe frontul de răsărit:

Centrul de gravitate al bălăiei defensive a continuat a fi Luni la vest de Svinigorodka și la sud de Sepetovka, ca și la nord de Proscurov, unde bălăia se află în toi de nouă zile.

În comparație cu forțele deosebit de considerabile și cu cantitățile imense de material de război angajate în acțiune de bolșevici, luptele ce se desfășoară mai la sud vest și la nord vest de Krivoi-Rog de ambele părți ale autostrăzii Smolensk—Orșă, la sud est de Vitebsk și în împrejurimile localității Pleskau și Varva nu joacă decât un rol secundar desi și aici s'au dat lupte dăruite și grele.

Caracteristica zilei de ieri au fost ex-

traordinarele pierderi de tancuri ale bolșevicilor. După știrile primite până acum sovieticii au pierdut pe întregul front cel puțin 158 tancuri dintre care cea mai mare parte în regiunea marelui offensive de la aripa de sud. Alte 56 tancuri de calibru greu au fost capturate sau nimicite, dintre care 29 numai în regiunea de la nord de Proscurov.

Și pierderile de avioane ale inamicului au fost, față de numărul pus în acțiune relativ mic, foarte limitate. În total au fost doborâte 45 avioane sovietice față de două pierderi proprii.

Dintre acestea avioanele de vânătoare și artileria antiaeriană finlandeză au doborât 14 avioane cu prilejul unui atac german împotriva localității Kotka, în vreme ce alte 31 avioane au fost distruse

în sectorul ofensivei bolșevice depe restul frontului.

În ciuda imenselor cantități de trupe și de materiale angajate în acțiune de bolșevici, aceștia nu au fost în stare să străpungă apărarea germană, nici să dea o lovitură decisivă liniei de rezistență germane din sud. Sovieticii s'au isbit din adâncimea câmpului principal de luptă de atacuri date prin surprindere de formații blindate germane care au micșorat vârfurile înaintate ale inamicului.

Submarinele germane pot redeschide campania oricând

Lisabona, 8 (Rador). — După cum anunță Serviciul Britanic de Informații din Washington, d. Knox ministrul nord-american al marinei a declarat Marți în cadrul unei conferințe de presă că și pe viitor trebuie să se continue pe războiul submarin. Submarinele germane, a adăugat el, pot să redeschidă campania în orice moment. Este de așteptat oricând să se dea un atac prin surprindere.

Germania a încheiat d. Knox, ține în rezervă un mare număr de submarine.

Relațiile dintre Argentina și Statele-Unite

Madrid, 8 (Rador). — Corespondentul agenției DNB comunică:

D. Mason ministrul afacerilor străine al Argentinei a declarat, după primirea noței dlui Stettinius subsecretar de stat la departamentul de stat nord-american al afacerilor străine că felul de a vedea al dlui Stettinius a surprins foarte mult cercurile guvernamentale argentine, căci Argentina a reafirmat în mod expres, nu de mult hotărârea sa de a intensifica relațiile amicale cu Statele Unite, — află din Buenos Aires ziarul „Informaciones”.

Argentina va menține ruperea relațiilor cu puterile Axei ca și politica de solidaritate cu celelalte țări americane. Pentru acest motiv Argentina va lua toate măsurile necesare securității continentului american. Acest lucru a fost declarat în mai multe rânduri de guvernul argentinian, acționând din propria sa inițiativă.

A fost votat proiectul de lege pentru o largă grațiere în Finlanda

Helsinki, 8 (Rador). — Corespondentul agenției DNB transmite: În parlamentul finlandez, care a ținut Marți sesiunea de o ora — începută la ora 14 — d. Hakilla, președintele parlamentului a făcut elogiul memoriei președintelui Svinhufvud decedat de curând. După aceea conform ordinii de zi a fost adoptat în unanimitate după a treia citire deci definitiv, proiectul de lege pentru extinderea dreptului de grațiere acordat președintelui, care întră imediat în vigoare cu privire la unii condamnați politici.

În urma contraatacurilor germane situația din nordul frontului de Răsărit a fost consolidată

BERLIN, 8. (Prin telefon). Operațiunile rusești la flancul de sud al frontului de răsărit continuă. Ele cuprind întregul flanc sudic pe o întindere de circa 600 km.

Ca moment nou, trebuie reluată încercarea rusească de a atinge rezultate și pe celelalte flancuri ale frontului de sud. De amândouă părțile, la Krivoi Rog au putut fi respinse atacuri sovietice precum și tentațiile de trecere a unui râu la nord-vest de Dubno.

Câmpuri de bălăie mai mari sunt

acelea de la Svinigorodka și Lepetovka, îndepărtate între ele la circa 300 km. La Lenigorodka, sovieticii n'au reușit să obțină nici un câștig de teren mai important. La Sepetovka, diviziile germane dau contraatacuri împotriva vârfurilor rusești care înaintează.

Centrul de gravitate este în această regiune. Între Sepetovka și Jampol, contraatacurile germane au obligat atacul rusec îndreptat spre sud să devieze. Efectul crescând al contraatacurilor germane începe să se mușă, totuși după

opinia cercurilor militare germane trebuie să se mai aștepte câțva timp, înainte de a se vădi sfârșitul bălăiei de Sepetovka.

Se mai remarcă la Berlin, opririle atacului în stil mare de la Rogacev și Vitebsk. Încercările de străpungere date de sovietici la soseșea Orșă precum și cele de la Plescan au putut fi respinse.

În sectorul nordic situația s'a consolidat în continuare în urma contraatacurilor germane.